

O absencji szkolnej i jej wpływie na sukces ucznia

Analizując frekwencję uczniów w pierwszym semestrze bieżącego roku szkolnego i porównując ją z podobną analizą z lat ubiegłych, doszliśmy do niepokojących wniosków. Absencja uczniów nie maleje wraz z wiekiem, ale zmienia się jej charakter. Uczniowie klas 1-3 są nieobecni przez dłuższy czas - kilka dni, tydzień, wnosimy więc, iż jest to najprawdopodobniej spowodowane chorobą. Inaczej wygląda sytuacja z uczniami klas starszych, tu nieobecności są jednodniowe, kilkugodzinne, tylko na wybranej lekcji.

Ta sytuacja nas niepokoi.

Drodzy Rodzice. W Was nadzieja i siła, żeby to zmienić.

Rozwój najnowszych technologii pozwala nam niezwłocznie odnotować nieobecność Waszego dziecka na lekcji. Wasza czujność i regularne sprawdzanie e-dziennika pozwala Wam mieć kontrolę nad funkcjonowaniem Waszego dziecka w szkole, w obszarze frekwencji, zachowania, nauki.

Świadomość jest początkiem zmiany.

Jeśli wiecie, że Wasze dziecko unika szkoły, zastanówcie się, dlaczego tak się dzieje. Szczera rozmowa z dzieckiem powinna Wam pomóc znaleźć odpowiedź. Pamiętajcie proszę o kilku zasadach. Z reguły takie rozmowy nie są łatwe, wymagają refleksji i analizy obranego modelu wychowania. Być może pora na modyfikację Waszych relacji, wymagań.

Aby rozmowa przebiegła efektywnie, zadbajcie najpierw przede wszystkim o siebie, swój spokój, przestrzeń i czas do rozmowy.

Nie rozpoczynajcie rozmowy z dzieckiem, gdy się śpieszycie, jesteście zdenerwowani itp. Umówcie się na rozmowę w dogodnym dla Was i dla dziecka czasie, ale nie zwlekajcie z nią zbyt długo, wszak temat jest pilny i poważny.

Warto być świadomym, że pewne zachowania jak ocenianie, osądzanie („Ty jak zwykle się migasz”), moralizowanie („Jak ja chodziłem do szkoły nie do pomyslenia było, żeby ktoś unikał lekcji”) będą blokować porozumienie z dzieckiem. Gdy blokujących słów będzie zbyt dużo, prawdopodobieństwo, że zostaniecie usłyszani przez dziecko maleje, trudno też będzie wyciągnąć wspólne, konstruktywne wnioski.

Pisząc o rozmowie, mamy na myśli dialog pomiędzy rodzicem a dzieckiem, a nie mówienie rodzica do dziecka. Rozmowa zakłada zarówno słuchanie, jak i mówienie, jest wymianą myśli obu stron.

„Co takiego się dzieje, że opuszczasz lekcje? Martwię się.”

„Pomóż mi to zrozumieć. Zastanówmy się, jak tego uniknąć.”

Jeśli dowiedziecie się, jaka jest przyczyna absencji, macie dużo większe szanse znaleźć satysfakcjonujące rozwiązanie.

Czy dziecko opuszcza pierwsze lekcje, bo nie może wstać, jest zmęczone itp. ?

Zastanówcie się nad rozkładem dnia, czasem na pracę i przyjemności, zadbajcie o ustalenie zasad i godzin korzystania z komputera, telefonu itp.

Czy opuszcza lekcje, na których ma być sprawdzian, kartkówka itp.?

Zastanówcie się nad formą pomocy w nauce, pokażcie dziecku, jak może się uczyć, robić notatki itp., zadbajcie o jego przestrzeń do pracy. Pomocne może być dla Was zastanowienie się wspólnie z dzieckiem, czy jest wzrokowcem, słuchowcem czy kinestetykiem. Wzrokowiec łatwiej zapamiętuje to, co może zobaczyć, tabelki, wykresy, podkreślenia, rysunki, mapy myśli. Słuchowiec zapamiętuje to, co usłyszy, musi głośno powtarzać treści, które chce zapamiętać. Kinestetyk uczy się w przez działanie i dotyk, jego mózg potrzebuje dodatkowej stymulacji w postaci choćby chodzenia po pokoju czy kręcenia się na obrotowym krześle. Efektywne będzie też zapisywanie informacji, które ma przyswoić. Pomóżcie wypracować dziecku własne techniki uczenia się.

Czy opuszcza zawsze konkretny przedmiot?

Zastanówcie się, jak mu pomóc. Narastające trudności utrudniają zrozumienie bieżących treści i powodują większą niechęć do przedmiotu. Jeśli ma kłopoty ze zrozumieniem materiału z danego przedmiotu, absencja tylko te trudności pogłębi. Unikanie nauczyciela czy lekcji tylko oddała w czasie negatywne konsekwencje nierozumienia czy nieuczenia się danego materiału. Pamiętajcie, że szkoła oferuje także szereg zajęć dydaktyczno - wyrównawczych dla uczniów z trudnościami w przyswojeniu bieżącego materiału.

Unikanie trudności nie jest efektywnym sposobem na radzenie sobie z nimi. Jeśli więc zobaczycie w e-dzienniku nieusprawiedliwioną godzinę swojego dziecka, potraktujcie to jako sygnał do rozmowy. Jeśli nieobecności jest więcej, to znak, że trzeba podjąć skuteczne działania, aby dziecko nie wpadło w nawyk unikania trudności. Absencja zawsze powoduje narastanie zakresów niewiedzy i utrudnia właściwe wywiązywanie się z obowiązków szkolnych.

Pozwólcie dzieciom ponosić konsekwencje nieobecności w szkole, wymagajcie aby uzupełniło zaległości, nauczyło się na sprawdzian, który opuściło itp. Dajcie mu szansę bycia odpowiedzialnym za decyzję, którą podjęło. Pamiętajcie, że rolą rodziców jest zachęcanie dziecka do aktywnego uczestniczenia w zajęciach, a w razie trudności - nawiązanie kontaktu z wychowawcą, aby razem zastanowić się, jakie podjąć działania.

Gorąco Was do tego kontaktu namawiamy.

Iwona Beger-Smurzyńska , psycholog

Mirosława Plewa, pedagog